

Sopstvena sredstva, potrebni kapital i procjena adekvatnosti kapitala

Sažet opis metodologija koje banka koristi za procjenu internog kapitala banke

Sve metode za procjenjivanje materijalnosti rizika definisane su u strategiji upravljanja rizicima. Centralna banka Crne Gore propisala je metodologije za kreditni rizik, tržišne rizike, operativni rizik i rizik zemlje. Dodatno, Banka je razvila svoje metode za rizik likvidnosti, rizik kamatne stope iz bankarske knjige i rizik reputacije i usklađenosti.

KREDITNI RIZIK- Za obračun potrebnog kapitala Banka koristi standardizovani pristup koji je propisala Centralna Banka. Ukupna rizikom ponderisana aktiva dobija se kao suma izloženosti pomnožena odgovarajućim ponderom, kako za pozicije aktive, tako i za pozicije vanbilansa.

TRŽIŠNI RIZICI- potrebni kapital čini suma potrebnog kapitala za pozicijski rizik i devizni rizik (banka nema robnog rizika).

Pozicijski rizik- potrebni kapital čini suma potrebnog kapitala za dužničke i vlasničke instrumente.

- Za dužničke Hov- potrebni kapital čini suma potrebnog kapitala za opšti rizik (metod dospjeća) i potrebnog kapitala za specifični rizik (za koji je Centralna Banka propisala pondere)
- Za vlasničke instrumente- potrebni kapital čini suma potrebnog kapitala za opšti i specifični rizik po osnovu pozicija u vlasničkim instrumentima, primjenom procenta koji je propisala Centralna banka.

Devizni rizik se izračunava tako što se iznos ukupne otvorene devizne pozicije pomnoži sa 10%, a računa se ukoliko je otvorena devizna pozicija uključujući i neto poziciju u zlatu iznad 2% sopstvenih sredstava banke.

OPERATIVNI RIZIK- banka koristi jednostavi metod koji je propisala Centralna banka. Potrebni kapital se izračunava kada se prosjek prihoda prethodne tri godine pomnoži sa 15%, a dobijen rezultat dodatno uveća za 25% (odnosno pomnoži sa 1.25).

RIZIK ZEMLJE- potrebni kapital se računa kao suma rizikom ponderisanih izloženosti u nerizičnim zemljama, zemljama niskog rizika, srednjeg rizika i visokog rizika, podijeljena sa 10.

RIZIK KAMATNE STOPE IZ BANKARSKE KNJIGE- za ovu vrstu rizika Centralna banka nije utvrdila metodologiju. Banka je usvojila metodologiju po kojoj se potrebni kapital računa ukoliko je standardizovani kamatni šok veći od 20%. Na iznos ukupno ponderisanih stavki bankarske knjige, primjenjuju se odgovarajući ponderi u zavisnosti od iznosa standardizovanog kamatnog šoka.

RIZIK LIKVIDNOSTI- za ovu vrstu rizika Centralna banka nije utvrdila metodologiju. Banka je usvojila metodologiju po kojoj se potrebni kapital računa kao suma potrebnog kapitala za sve tri dekade mjeseca u kom se vrši obračun faktora solventnosti. Potrebni kapital za svaku dekadu računa se kada se iznos dospjelih obaveza koji nije pokriven likvidnim sredstvima pomnoži sa 30%.

RIZIK REPUTACIJE I USKLADJENOSTI- za ovu vrstu rizika Centralna banka nije utvrdila metodologiju. Banka je usvojila metodologiju po kojoj se potrebni kapital računa kada se prosjek prihoda prethodne tri godine pomnoži odgovarajućim ponderom u zavisnosti od ocjene rizika koji može biti nizak, nizak-srednji, srednji, srednji-visok i visok.

RIZIK KONCENTRACIJE- za ovu vrstu rizika Centralna banka nije utvrdila metodologiju. Banka je usvojila metodologiju po kojoj se potrebni kapital računa na taj način što se suma izloženosti većih od 10% sopstvenih sredstava banke pomnoži ponderom 0,5%.

Sopstvena sredstva za podržavanje tekućih (2015) i budućih aktivnosti (2016) za sve vrste rizika

I/A	Osnovni elementi sopstvenih sredstava	Pozicija	31.12.15	31.12.16
1.	Uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije	1	13,844	13,844
2.	Naplaćene emisione premije, isključujući emisione premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija	2	2	2
3.	Rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog opozivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve)	3	73	73
3a	Rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu, izdvojene u skladu sa odlukom kojom se propisuju minimalni standardi za upravljanje kreditnim rizikom u bankama	3a	186	165
4.	Neraspoređena dobit iz prethodnih godina za koju je skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital, umanjen za porez na dobit i druge očekivane troškove	4		
5.	Dobit u tekućoj godini (ukoliko su ispunjeni uslovi iz čl 4 Odluke o adekvatnosti kapitala)	5		
6	Ukupno (pozicije 1+2+3+3a+4+5)	6	14,105	14,084
I/B Odbitne stavke pri izračunu osnovnog kapitala				
1.	Gubitak iz prethodnih godina	7		
2.	Gubitak iz tekuće godine	8		
3	Nematerijalna imovina (goodwill, licence, patenti, zaštitni znakovi, koncesije)	9	185	205
4	Nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući povlašćene kumulativne akcije	10		
5.	Nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog uskladjivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti	11		
6.	Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke	12	2,646	2,365
7	Iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, utvrdjenog posebnim propisom Centralne banke	13		
8	Ukupno (pozicije 7+ 8+9+10+11+12+13)	14	2,831	2,570
I/C Osnovni kapital (osnovni elementi sopstvenih sredstava minus odbitne stavke, pozicija 6-14)				
		15	11,274	11,514
III/A Dopunski elementi sopstvenih sredstava koji se uključuju u dopunski kapital				
7.	Ukupno (pozicije 16+17+18+19+20+21)	22	0	0
III/B Odbitne stavke pri izračunu dopunskog kapitala				
3.	Ukupno (pozicije 23+24)	25	0	0
III/C Dopunski kapital (dopunski elementi sopstvenih sredstava minus odbitne stavke, pozicija 22-25)				
		26	0	0
III/D Dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva član 8 Odluke				
		27	0	0
IIIA	Sopstvena sredstva (osnovni kapital+dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva prije odbitnih stavki)	28	11,274	11,514
III/B Odbitne stavke od sopstvenih sredstava				
1.	Direktna ili indirektna ulaganja u drugu banku ili drugu kreditnu ili finansijsku instituciju u iznosu većem od 10% kapitala tih institucija	29	2,000	2,000
8	Potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđene akcijama drugih banaka ili drugih kreditnih ili finansijskih institucija koje se ne kotiraju na priznatim berzama iz Priloga 1 Odluke	36		
9	Iznos izloženosti po osnovu sekuritizacijskih pozicija, koji je u skladu sa dijelom ove Odluke kojim se uređuje sekuritizacija, utvrdjen kao odbitna stavka od sopstvenih sredstava.	37		
III/C	Ukupno odbitne stavke od sopstvenih sredstava (pozicije 29+30+31+32+33+34+35+36+37)	38	2,000	2,000
IV	Osnovni kapital umanjen za 50% odbitnih stavki sopstvenih sredstava (pozicija 38)	39		
V	Dopunski kapital umanjen za 50% odbitnih stavki sopstvenih sredstava (pozicija 38)	40		
VI	Osnovni kapital po potrebi umanjen stav 3 člana 9 Odluke	41		
VII	SOPSTVENA SREDSTVA (Osnovni kapital +Dopunski kapital) (V+VI)	42	9,274	9,514

**Potrebni kapital
za podržavanje tekućih (2015) i budućih aktivnosti (2016) za sve vrste rizika**

PROCJENA INTERNOG KAPITALA		Interni Plan Kapitala		Dodatni kapital za najgori scenario	Suma najgorih scenarija
		31.12.15	31.12.16	31.12.16	31.12.16
FAKTOR SOLVENTNOSTI		23.30%	21.44%		16.11%
Sopstvena sredstva		9,274	9,514	-1,489	8,025
STUB 1	rizikom ponderisana aktiva	36,049	40,499	1,123	41,622
	potrebni kapital za trzisne rizike	0	0	233	233
	potrebni kapital za operativni rizik	291	269	5	274
STUB 2	potrebni kapital za rizik kamatne stope iz bankarske knjige	0	0	0	0
	potrebni kapital za rizik koncentracije	88	720	369	1,089
	SUMA ostalih znacajnih rizika	756	461	1,556	2,017
	potrebni kapital za rizik likvidnosti	0	0	900	900
	potrebni kapital za rizik reputacije i uskladjenosti	0	0	58	58
	potrebni kapital za rizik zemlje	756	461	598	1059